

[Hilmar Baunsgaard.]

styrke sig selv og samarbejdet ved at deltage.

Tilskyndelsen til at deltage bliver så meget større, som vi med vor geografiske beliggenhed ikke har mulighed for at unddrage os virkningerne af de beslutninger, det nye Europa vil træffe. Derfor forekommer det indlysende rigtigt, at det må være en fordel at være med og øve sin indflydelse på afgørelserne. Svaret på dette har hidtil været, at vi, så små som vi er, ingen indflydelse vil få. Betragter man Danmark som en isoleret enhed, er synspunktet rigtigt; men er der grund til at betragte os som en isoleret enhed? Selvfølgelig er der ikke det, eftersom en række andre små lande også deltager, og der er jo også i de store lande politiske opfattelser, der i mange situationer er parallelle med vore. Indflydelsen afhænger af, om vi i sådanne situationer er i stand til at finde sammen med dem, der tænker som vi.

Når talen er om international indflydelse, er der grund til at understrege, at Danmark ikke i nogen del af vort internationale samarbejde er i stand til at skaffe sig indflydelse uden netop gennem samarbejde med andre lande. Det gælder i FN, som det gælder i NATO, i Europarådet osv. Kun ved at finde sammen med andre har vi overhovedet chancen for at påvirke udviklingen. Vilkaarene vil være de samme i fællesmarkedet, bortset fra at indflydelsen i visse situationer er større gennem den politiske vetoret, der eksisterer på fundamentale områder.

Besvarelsen af spørgsmålet om vor indflydelse i fællesmarkedet hænger sammen med, om vi har grund til at tro, at vi hyppigt vil være ene med vort synspunkt. Hvorfor skulle vi være det? Holland, Belgien, Luxembourg plus formentlig Irland og Norge gør det tværtimod sandsynligt, at i de spørgsmål, hvor små lande vil være tilbøjelige til at tænke anderledes end de store, er der et samarbejdsgrundlag og et samarbejdsgrundlag, der i fællesmarkedet vil være stærkt nok til at forhindre tilsidesættelse. Dette bygger ikke på en formel juridisk betragtning, men på det faktum, at man ikke hidtil i fællesmarkedet har tilsidesat de små lande.

Vigtigere end dette synes jeg imidlertid er den politiske opfattelse — om man vil den politiske deling — der i stigende grad

går på tværs af landegrænserne. I alle andre lande findes der fremskridtsvenlige, progressive kræfter, som der findes reaktionære. Opfattelserne har ikke mindst i de senere år vist sig at gå på tværs af landegrænserne, også på tværs af landegrænserne mellem små og store lande. Det stærkeste eksempel på dette er vel den vesttyske regerings østpolitik. Willy Brandts regering har iværksat den politik, de fleste danske politikere har efterlyst lige siden anden verdenskrig. Dette er samtidig det største politiske stridsemne i tysk politik, hvilket viser, at opfattelserne går på tværs af landegrænserne, også mellem store og små lande. Må det da ikke være i vor interesse at deltage i et fremtidigt europæisk samarbejde og dels støtte, dels hente støtte hos andre ligesindede? Man kunne være usikker, så længe Englands stilling var uklar, men det er den ikke mere. Med Englands indtræden i Europa er afgørelsens time inde, og Danmark bør i pagt med vore internationale traditioner være med i det nye Europa, der først nu med engelsk deltagelse begynder sin egentlige udbygning. En sådan konklusion tør man drage, ikke mindst på grundlag af den udvikling, fællesmarkedet hidtil har gennemlevet. For ti år siden måtte vi diskutere fællesmarkedet alene ud fra Romtraktatens juridiske indhold, uden erfaring for hvordan dette i praksis ville blive fortolket. En række af de forhold, der i 1962 gav anledning til ængstelse, er imidlertid ikke længere relevante som begrundelse for en dansk bekymring. Hvor man efter Romtraktatens ordlyd med et flertal kunne presse afgørelser igennem, har man alle vegne stræbt efter og har opnået enighed mellem de seks medlemslande. Det karakteristiske ved EF er jo netop, at enigheden foretrækkes fremfor den juridiske flertalsmulighed. Dette dokumenterer en realitetssans, der må tiltale ikke mindst Danmark, som aldrig har kendt til flertal for et enkelt parti, men netop har måttet fægte sig igennem til forlig, når der skulle lovgives.

Det politiske problem, der står tilbage til besvarelse, er spørgsmålet om forholdet mellem de nordiske lande. Det ville næppe tiltale ret mange, om vi skulle indlede vor deltagelse i et større europæisk samarbejde ved at afbryde helt eller delvis samarbejdet med de andre nordiske lande. Alle forhandlinger